

הגנה על אזרחים

מה-1 עד ה-14 בספטמבר 2010

הגדה המערבית

שישה פלסטינים נפצעו על ידי כוחות ישראליים; מעצרים והגבלות גישה בעקבות הריגתם של ארבעה מתנחלים

בתקריות שונות במהלך תקופת הדיווח בת השבועיים, פצעו כוחות ישראלים שישה פלסטינים וחמישה פעילים ישראליים ובינלאומיים, לעומת 16 פלסטינים שנפצעו בשבועיים שקדמו לכך. בתקופה זו נפצעו בתקרית אחת בירושלים המזרחית גם חמישה שוטרי משמר הגבול הישראלי. מאז תחילת 2010 נהרגו שמונה פלסטינים ושניים מאנשי הכוחות הישראליים, ו-809 פלסטינים ו-113 חיילים ושוטרים ישראליים נפצעו בהקשר של תקריות אלימות שבהן היו מעורבים כוחות ביטחון ישראליים בגדה המערבית.

שישה מקרי פציעה בתקופה אותה מכסה הדוח, ביניהם פציעתו של פעיל פלסטיני אחד וחמישה פעילים ישראלים ובינלאומיים, התרחשו במהלך הפגנות שבועיות נגד בניית הגדר בכפר בלעין (נפת רמאללה) ונגד אלימות מתנחלים בשכונת סילואן שבירושלים המזרחית. הפגנות שבועיות אחרות שנערכו באזור רמאללה, נגד בניית הגדר בכפר נעלין והרחבת התנחלות חלמיש, התפתחו לעימותים בין מפגינים לכוחות ישראליים אבל הסתיימו בלא נפגעים. שני שלישים בקירוב ממקרי הפציעה של פלסטינים בידי כוחות ישראליים מאז תחילת השנה קרו במהלך הפגנות.

במבצעי חיפוש ומעצר בעקבות הריגתם של ארבעה מתנחלים ב-31 באוגוסט, נפצעו ארבעה פלסטינים נוספים בכפר חדב אל-פואר (שלושה) ובשטח H2 של העיר חברון (אחד) בנפת חברון. אמצעים אחרים שיושמו בעקבות תקרית זו כללו את סגירתם של שלושה כבישים באזור חברון המובילים אל אזור הכפרים אל בקעה (1,100 נפש), בני נעים (מעל 21,800 תושבים) וסעיר (19,600 תושבים). שני הכבישים הראשונים נפתחו אמנם אחרי ימים אחדים, אבל הכביש השלישי נותר סגור.

באותו הקשר, לדברי אמצעי התקשורת הבינלאומיים והפלסטיניים, בשבועיים האחרונים עצרו כוחות הביטחון של הרש"ף מאות אשנים שנחשדו על ידם כפעילים של חמאס. המרכז הפלסטיני לזכויות האדם הביע דאגה לנוכח דיווחים על עינויים והתעללות, לכאורה, בעצורים המוחזקים במתקני כליאה של הרש"ף.

עלייה באלימות במעורבות מתנחלים

במהלך תקופת הדיווח רשם המשרד לתיאום עניינים הומניטריים (OCHA) עשר תקריות במעורבות מתנחלים, שהביאו לפציעה של פלסטינים (שתיים) או הסבו נזק לרכוש (שמונה). תקרית נפרדת שהתרחשה במהלך תקופת הדיווח הביאה לפציעתם של שני מתנחלים. מרבית התקריות שהשפיעו על פלסטינים התרחשו בהקשר של פעולות תגמול שביצעו מתנחלים כנקמה על הריגתם של ארבעה מתנחלים ופציעתם של שניים נוספים, בתקופות הדיווח הנוכחית והקודמת. בסך הכול התרחשו ב-2010 183 תקריות שהביאו לפציעה של פלסטינים או לנזק לרכוש פלסטיני, לעומת 103 תקריות שעליהן דווח בתקופה המקבילה אשתקד.

שני פלסטינים, ביניהם ילדה בת חמש, נפצעו בתקריות נפרדות כשמתנחלים רגמו באבנים בית באזור H2 (בעיר חברון) ובמגרש חנייה בכפר סבסטיה (נפת שכם). בתקרית אחרת, שבה נפצעו שני מתנחלים, היו מעורבים חמושים פלסטינים שפתחו באש על כלי רכב של מתנחלים, שנסע בנפת רמאללה.

בשתי תקריות נפרדות שבהן הוסב נזק לרכוש, הציתו מתנחלים מהתנחלות קריית ארבע (נפת חברון) אש בקרבת בית פלסטיני הממוקם באזור H2 בעת שהדיירים היו לכודים בתוך המבנה; וקבוצה של מתנחלים רגמה באבנים בית נוסף בכפר סינג'יל (נפת רמאללה) וניפצה את חלונותיו. בשתי התקריות התערבו כוחות ישראליים ופינו את המתנחלים מהמקום. כמו כן, דווח על מספר תקריות יידוי אבנים על כלי רכב בעלי לוחיות רישוי פלסטיניות בכל רחבי הגדה המערבית, שבשלוש מהן נגרם נזק למכוניות. בעקבות אחת מתקריות יידוי האבנים סגרו כוחות ישראליים כביש ראשי

בצפון הגדה המערבית, סגרו כוחות הצבא כביש המחבר את אזור שכם עם הצפון, בפני כלי רכב פלסטיניים. בנוסף על כך, בעקבות תקרית הירי על מכונית מתנחלים, חסמו מתנחלים לפרקי זמן קצרים גישה של פלסטינים לשני כפרים (אום ספא בנפת רמאללה ובני נעים בנפת חברון) וכביש (ליד הכפר סלואד שבנפת רמאללה). בנוסף דווח על מספר תקריות של יידוי אבנים על מתנחלים שנסעו בכבישי הגדה המערבית, תקריות שבמהלכן נגרם נזק לשלושה כלי רכב.

בצפון הגדה המערבית השתלטו מתנחלים מהתנחלויות שילה ואלי על 70 דונמים של אדמות השייכות לכפר קריות (נפת שכם). על השטח נטועים יותר מ-2,000 עצי זית השייכים ל-40 משפחות מהכפר.

לא התקיימו הפגנות בשטח C; נמשכת הנפקתם של צווי הפסקת עבודה

זה למעלה מ-30 יום שלא נרשמו בשטח C של הגדה המערבית הריסות שביצעו הרשויות הישראליות. הפוגה זו קרתה בהקשר של הודעה ישראלית על השעיית הריסות בתים לרגל חודש הרמדאן.

יחד עם זאת, הרשויות הישראליות חילקו צווי הפסקת עבודה נגד אוהלי מגורים, בצעד שהשפיע על 36 משפחות בדואיות באזור אל קילט של נפת יריחו. הצווים הוצאו בנימוק שלאוהלים אין היתרי בניה. צו הפסקת עבודה נוסף הוצא, בהקשר דומה, נגד צריף אחד באזור אל מלח (נפת טובאס), שנבנה על ידי ארגון המזון והחקלאות של האו"ם. לבעליהם של מספר מבנים דומים באותו אזור נמסרה הוראה שבעל פה להרוס בעצמם את הצריפים שלהם. כמו כן הוציאו כוחות ישראליים צו גירוש נגד 600 דונמים של אדמות, השייכות ל-150 משפחות בכפר קראוות בני חסן (נפת סלפית), בנימוק שהרכוש ממוקם ב"שמורת טבע". מאז תחילת 2010 נהרסו בשטח C 247 מבנים בבעלות פלסטינית, הריסות שהביאו לעקירתם בכפייה של 293 בני אדם. באותה תקופה בשנת 2009, לעומת זאת, נהרסו 186 מבנים ו-319 בני אדם נעקרו בכפייה.

עדכון גישה

בשל ראש השנה הטילו הרשויות הישראליות על הגדה המערבית סגר כללי בן ארבעה ימים (מן ה-8 עד ה-11 בספטמבר). במשך תקופת הסגר לא הורשו להיכנס לישראל ולירושלים המזרחית כל הפלסטינים בעלי תעודות זהות של הגדה המערבית, כולל בעלי היתרים תקפים, מלבד עובדי ארגונים בינלאומיים וסגל רפואי.

הרשויות הישראליות דיווחו כי ביום שישי הרביעי לחודש רמדאן (ה-3 בספטמבר) יכלו יותר מ-80,000 פלסטינים בעלי תעודות זהות של הגדה המערבית להיכנס במעברים אל ירושלים, וכי כ-74,000 נכנסו אל העיר בליילת אל-קאדר ("ליל הגורל"; ה-5 בספטמבר). מנהלת ההקדש בירושלים מסרה כי כ-240,000 ו-300,000 איש הצליחו להגיע בשני הימים, בהתאמה, אל מתחם מסגד אל אקסה שבעיר העתיקה. הגישה הוגבלה אך ורק לגברים שגילם למעלה מ-50, לנשים שגילן למעלה מ-45 ולילדים בני פחות מ-12, שהורשו לעבור בלא היתרים. גברים בגילים שבין 45 ל-50 ונשים בגילים שבין 30 ל-45 היו זכאים להיתרים מיוחדים. הגבלות גיל אלו מונעות גישה ממרבית אוכלוסיית הגדה המערבית שאינה נכללת בקבוצות הגיל הללו (או שבקשתה להיתר נענית בסירוב), כמו גם מכמעט כל אוכלוסייתה של רצועת עזה.

חמישה אזרחים פלסטיניים נהרגו בתקריות לאורך הגדר בעזה ובתקיפות אוויריות

במהלך השבועיים שאותם מכסה הדיווח, הרגו כוחות ישראליים חמישה אזרחים פלסטיניים ופצעו שבעה אחרים. מאז תחילת 2010 נהרגו 46 פלסטינים (ביניהם 19 אזרחים), שלושה חיילים ישראליים ונתין זר אחד בהקשר של הסכסוך הפלסטיני-ישראלי ברצועת עזה ובדרום ישראל. 187 פלסטינים נוספים (ביניהם 62 אזרחים) ושמונה חיילים ישראליים נפצעו.

נמשכות התקריות לאורך הגדר המפרידה בין רצועת עזה לישראל. בתקרית אחת, שהתרחשה ב-12 בספטמבר, נהרגו שלושה אזרחים פלסטיניים, ביניהם שני נערים (בני 16 ו-17) ושיש (בן 91) כשכוחות ישראליים ירו פגזי טנק לעבר שטח בבית חנון שבצפון עזה. לדברי ארגון אל מיזאן לזכויות אדם, שבסיסו בעזה, הפלסטינים רעו את עדריהם על אדמתם, הממוקמת במרחק 500 מטרים מן הגדר. אמצעי התקשורת הישראליים, שציטטו את הצבא הישראלי, דיווחו כי התקרית התרחשה אחרי שחמושים פלסטיניים ירו פגזי מרגמה לעבר כוחות ישראליים שהיו מוצבים ליד הגדר. שני פלסטינים נפצעו בשתי תקריות נפרדות נוספות כשכוחות ישראליים פתחו ביריות "אזהרה" לעבר אזרחים פלסטיניים שאספו גרוטאות מתכת ופסולת בניין ליד הגדר. כמו כן, במספר הזדמנויות נפרדות השבוע יצאו כוחות ישראליים לחדירות לעומק כמה מאות מטרים אל תוך רצועת עזה, ונסוגו אחרי שיישרו את השטח. אחת החדירות הללו התפתחה לעימות מזוין בין כוחות ישראליים לחמושים פלסטיניים. פגיעות באזרחים לאורך הגדר מתרחשות בהקשר של ההגבלות שמטילה ישראל על הגישה לשטחים הנמצאים במרחק של עד 1,000-1,500 מטרים מהגדר. ההגבלות נאכפות באמצעות פתיחה ביריות "אזהרה" לעבר בני אדם המתקרבים לאזורים אלה או שוהים בתוכם.

שני פלסטינים נוספים נהרגו וארבעה אחרים נפצעו בשתי תקריות נפרדות, אחרי שתקיפות אוויריות ישראליות פגעו במנהרות מתחת לגבול עזה עם מצרים בעת שבני אדם עבדו בתוכן. פלסטיני נוסף התחשמל למוות בתקרית נפרדת במנהרות. מאז תחילת 2010 נהרגו 39 פלסטינים, ביניהם 2 ילדים, ועוד 66 פלסטינים אחרים נפצעו בתקריות במנהרות, ביניהן תקיפות אוויריות, התמוטטויות, התחשמלות ופיצוצים של מיכלי גז. בתקרית נוספת, שלא גרמה לנפגעים, התמקדו תקיפות אוויריות במנהרות, פגעו בהן, הרסו את חלקן וגרמו נזק שולי למספר בתים בקרבתן. פלגים חמושים פלסטיניים ירו מספר טילים מתוצרת מקומית ופגזי מרגמה לעבר דרום ישראל, לרבות בסיסי צבא הממוקמים לאורך הגבול; לא דווח על נפגעים או על נזק לרכוש ישראלי. דובר צה"ל מסר לאחרונה על עלייה במספר הטיילים הנורים מעזה לעבר דרום ישראל.

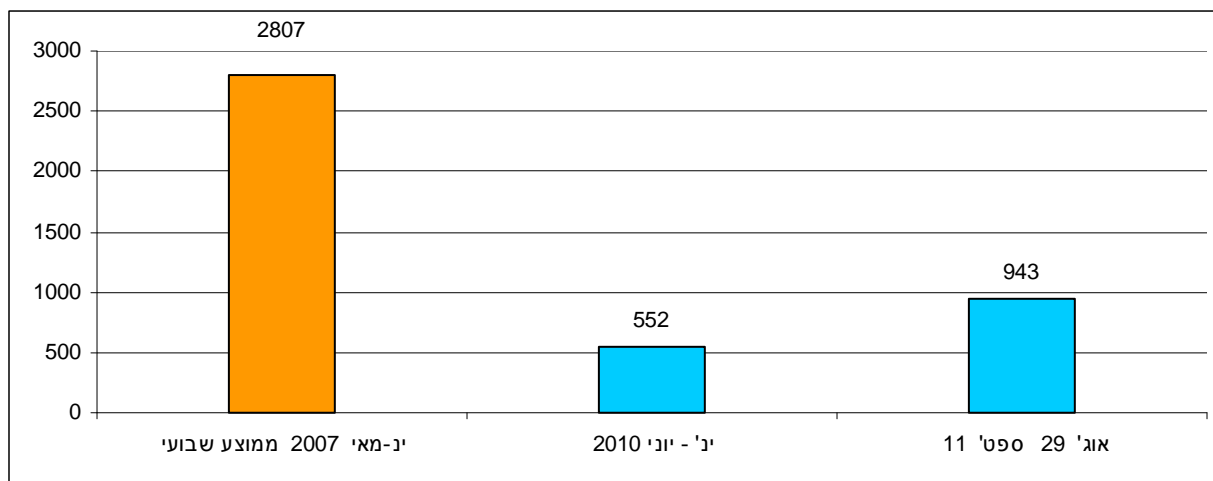
מעברי עזה: השפעתן של ההקלות שיושמו לאחרונה נותרה מוגבלת

חרף העלייה המשמעותית בשבועות האחרונים בנפח היבוא אל תוך רצועת עזה, כניסתם של חומרי בניין וחומרי גלם חיוניים אחרים נותרה מוגבלת, עובדה המסכלת מיזמי בנייה מרכזיים, בעוד שההגבלה המוטלת על היבוא מצמצמת את היקף החזרתה של הכלכלה לפעולה; מרבית פריטי היבוא הינם מוצרי צריכה, בעיקר מזון (66 אחוזים).

במהלך השבועיים שאותם מכסה הדיווח, נכנסו לעזה בממוצע מדי שבוע 943 מטענים, ירידה קלה לעומת מספר המטענים שנכנסו בשבועיים שקדמו לכך (1,064). ירידה זו נובעת בעיקר מן החגים היהודיים והמוסלמיים, שבמהלכם פעלו המעברים המסחריים העיקריים אל תוך עזה ארבעה או חמישה ימים בשבוע בלבד. כרגע, המספר השבועי של מטענים המורשים להיכנס מייצג 34 אחוזים מן הממוצע השבועי של מטענים שנכנסו לעזה בחמשת החודשים הראשונים של 2007, קודם להטלת המצור. אף שסוגים מסוימים

של חומרי גלם ומכונות המשמשים לייצור המקומי נכנסו אף הם לעזה, הרי שבשל האיסור על היצור וכוח הקנייה הנמוך של אוכלוסיית עזה, נותר הייצור המקומי מוגבל.

ממוצע שבועי של מטענים המיובאים לרצועת עזה

למרות העלייה בכמות הדלק התעשייתי, נמשכות הפסקות החשמל היזומות

במהלך השבועיים שאותם מכסה הדיווח סופקו לעזה מדי שבוע, בממוצע, 2.05 מיליוני ליטרים של דלק תעשייתי להפעלת תחנת הכוח המקומית, יבוא שאיפשר להעלות את תפוקת החשמל של התחנה מ-30 ל-60 מגה-ואט. כמות דלק שבועית זו הינה הכמות הגדולה ביותר שנכנסה לעזה מאז תחילת 2010, שאז הורשו להיכנס מדי שבוע 1.23 מיליוני ליטרים של דלק בממוצע; יחד עם זאת, כמות זו מהווה רק 65 אחוזים מן הכמות הדרושה להפעלת התחנה במלוא תפוקתה (80 מגה-ואט). בשל המחסור בדלק תעשייתי מיובא, שנבע ממשבר מימון מתמשך, צומצמה פעולתה של תחנת הכוח של עזה באופן משמעותי מאז דצמבר 2009. כתוצאה מכך נאלצת מרבית האוכלוסייה להמשיך ולהתמודד עם הפסקות חשמל יזומות הנמשכות 4-6 שעות ביום - שיפור יחסי לעומת הפסקות חשמל בנות 8-12 שעות ביום בממוצע, שהיו שכיחות עד שלהי אוגוסט 2010. אף שבעקבות הגידול שחל לאחרונה באספקת הדלק קוצצו הפסקות החשמל בכמעט מחצית, המחסור הכרוני בחשמל ממשיך להשפיע על חיי היום יום בעזה, כמו גם על מתן שירותים בסיסיים, ביניהם אספקת מים סדירה, טיפול בשפכים וסילוקם ותפקודם של שירותי הבריאות; כרגע, מעריכים כי אספקת החשמל היומית נמוכה בכ-30 אחוזים מן הביקוש.

הנוסח המלא והמחייב הוא הדוח בשפה האנגלית, לקריאתו פנו לאתר OCHA:

http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_protection_of_civilians_2010_09_17_english.pdf